

ที่ กษ ๑๐๐๔/๑๗๐

สวค. 12
วันที่ 15 ม.ค. 58
เวลา 15.40

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส14046
รับที่ : ๘851/58
วันที่ : 15 ม.ค. 58 เวลา : 15:24

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๐๐๔/๓๔๘๕ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๒๕๐๖/๒๗๖๙๐ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. โครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง และรายละเอียดประกอบ จำนวน ๑ ชุด
๓. รายงานการประชุมพิจารณารายละเอียดโครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง โครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีดำเนินโครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง วงเงินงบประมาณ ๓,๕๖๖,๓๗๖,๐๐๐ บาท โดยให้ชุมชนสามารถเสนอโครงการที่มาจากแผนความต้องการขององค์กรเกษตรกรรมภายในตำบล จำนวน ๓,๕๕๖ ตำบล เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อตำบล โดยมีสัดส่วนค่าจ้างแรงงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของวงเงินที่ขอรับการสนับสนุน

๑.๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการโครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการกำหนดรายละเอียดโครงการให้ชัดเจน เช่น พื้นที่เป้าหมายของโครงการ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่จะจ้างงาน ซึ่งครอบคลุมทั้งเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย ประเภทและลักษณะโครงการซึ่งเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการต่อการจ้างงานและเศรษฐกิจในภาพรวม เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบความซ้ำซ้อนกับโครงการอื่นซึ่งได้เคยดำเนินการไปก่อนหน้านี้ รวมทั้งรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไป

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำรายละเอียดโครงการเพิ่มเติม และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งตามความเห็นของสำนักงานประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ชุมชนเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือให้ทันช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาจัดทำรายละเอียดโครงการเพิ่มเติมและปรับปรุงโครงการ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ดังนี้

๔.๑ สารสำคัญ

๔.๑.๑ หลักการสำคัญคือ เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งให้มีรายได้ และสร้างโอกาสให้ชุมชนเกษตรสามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของชุมชน โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการ และเป็นผู้บริหารจัดการโครงการให้เกิดผลสำเร็จ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรของชุมชนอย่างยั่งยืน

๔.๑.๒ วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและชุมชนเกษตรในช่วงฤดูแล้ง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของชุมชนเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนจากภัยแล้งในระยะยาว

๔.๑.๓ เป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ คือ พื้นที่เกษตรที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบแล้ง ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ จำนวน ๓,๐๕๒ ตำบล ๕๘ จังหวัด จากบัญชีรายชื่อพื้นที่คาดการณ์ความแห้งแล้งในพื้นที่เกษตร ปี ๒๕๕๘ ตามแผนเตรียมการรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ภาคผนวก ๑)

๔.๑.๔ แนวทางการดำเนินงาน

๑) ให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลซึ่งเป็นองค์กรบริหารงานด้านการเกษตรระดับตำบลที่จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ทำหน้าที่เป็นองค์กรตัวแทนของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยผ่านความเห็นชอบจากชุมชน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ภาคผนวก ๒)

๒) กำหนดกลไกในการขับเคลื่อนและบริหารโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ที่มีองค์ประกอบครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่กลั่นกรอง อนุมัติโครงการ แนะนำ ตรวจสอบ ติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔.๑.๕ วิธีการดำเนินงาน

๑) การเตรียมการ

(๑) ประชาสัมพันธ์โครงการทุกระดับ

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการระดับกระทรวง จังหวัด และ

อำเภอ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินโครงการในแต่ละระดับ

(๓) กรมส่งเสริมการเกษตร...

(๓) กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดประชุมชี้แจงโครงการ ทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ผู้นำหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และประชุมชี้แจงให้องค์กรเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมและจัดทำแผนความต้องการเพื่อขอรับการสนับสนุนในเวทีชุมชน

๒) การดำเนินงาน

(๑) เกณฑ์ให้การสนับสนุนโครงการของชุมชน

(๑.๑) เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร และ/หรือ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เป็นกิจกรรมการเกษตรหลักของชุมชน ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบจากภัยแล้งในระยะยาว โดยเป็นโครงการที่มีลักษณะกิจกรรม ดังนี้

- การจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของชุมชน
- การผลิตทางการเกษตรและการแปรรูปผลผลิตเกษตรเพื่อการ

สร้างรายได้ในฤดูแล้งของชุมชน

- การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- การจัดการเพื่อลดความสูญเสียผลผลิตเกษตร

(๑.๒) เป็นความต้องการของชุมชนโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม และได้รับความเห็นชอบจากชุมชน

(๑.๓) เน้นการจ้างแรงงานในชุมชนเป็นหลัก

(๑.๔) ต้องมีสัดส่วนค่าจ้างแรงงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของวงเงิน ที่ขอรับการสนับสนุน

(๑.๕) ต้องดำเนินการโดยกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในชุมชน

(๑.๖) ต้องเป็นโครงการที่ชุมชนสามารถดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ ได้อย่างต่อเนื่อง

(๑.๗) สถานที่ดำเนินการต้องเป็นสถานที่สาธารณะที่มีหนังสืออนุญาต ให้ใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่ดูแล หรือหากเป็นสถานที่ส่วนบุคคลต้องมีเอกสารยินยอมให้ใช้สถานที่ระบุ เป็นลายลักษณ์อักษร และมีระยะเวลาที่สอดคล้องกับความเสื่อมของอาคารสถานที่นั้นๆ

(๑.๘) กรณีที่เป็นการก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างที่ระบุว่าจะต้องมี เอกสารรับรองจากทางราชการ ต้องดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ

(๑.๙) โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการ ที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการในปี ๒๕๕๗/๕๘ จากหน่วยงานราชการหรือหน่วยงาน อปท.

(๑.๑๐) มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีที่มีการอนุมัติโครงการ

(๒) การขอรับการสนับสนุน

(๒.๑) ศบกต.เป็นแกนหลักในการจัดเวทีชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของ อปท. ผู้นำหมู่บ้าน อกม. และผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการ เพื่อพิจารณา วิเคราะห์ กลั่นกรอง แผนความต้องการของ องค์กรเกษตรกรภายในตำบล และจัดทำโครงการเสนอคณะกรรมการบริหารโครงการระดับอำเภอพิจารณา

(๒.๒) คณะกรรมการ...

(๒.๒) คณะกรรมการบริหารโครงการระดับอำเภอพิจารณากลับกรองความเหมาะสมของโครงการ

(๒.๓) คณะกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัด พิจารณออนุมัติโครงการ

(๒.๔) กรมส่งเสริมการเกษตรเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโครงการระดับกระทรวงและเสนอขออนุมัติงบประมาณจากสำนักงบประมาณเพื่อจัดสรรให้จังหวัดต่อไป

(๓) การเบิกจ่ายเงิน

(๓.๑) กรมส่งเสริมการเกษตร : โอนงบเงินอุดหนุนให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

(๓.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัด : จัดทำบันทึกข้อตกลงการเบิกจ่ายเงินงบประมาณงบเงินอุดหนุนระหว่างสำนักงานเกษตรจังหวัดกับ ศบกต. และโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ ศบกต.

(๓.๓) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) : ดำเนินการบริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณงบอุดหนุนให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร รวบรวม จัดเก็บหลักฐานเพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ดูแล และควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

(๓.๔) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร : ทำสัญญายืมเงิน และสรุปรายการเบิกจ่ายพร้อมรวบรวมหลักฐาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ภาคผนวก ๓)

(๔) การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน

(๔.๑) การกำกับ ติดตาม และรายงานผล ใช้กลไกของคณะกรรมการบริหารโครงการในระดับต่าง ๆ

(๔.๒) การประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้ประเมินผลการดำเนินงาน โดยประเมินผลทั้งระดับผลผลิตและผลลัพธ์ และวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการต่อการจ้างงานและเศรษฐกิจในภาพรวม

๔.๒ ข้อกฎหมาย

เรื่องที่จะเสนอดังกล่าว เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ เพื่อร่วมกันกำหนดรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจนตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ และข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละประเด็น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ดังนี้

๕.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ : ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ถึงแม้โครงการจะมีวัตถุประสงค์ที่จะบรรเทาความเดือดร้อนของชุมชนเกษตรจากการขาดรายได้ในช่วงฤดูแล้ง แต่เนื่องจากพื้นที่เป้าหมายของโครงการประกอบด้วยพื้นที่แล้งซ้ำซาก และพื้นที่ต่งส่งน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่ต่งส่งน้ำดังกล่าวได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐไปก่อนหน้านี้แล้ว จึงเป็นการยากที่ชุมชนเกษตรที่เข้าร่วมโครงการจะพิจารณาการให้ความช่วยเหลือโดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน นอกจากนี้ หากให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ต่งส่งน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลองแล้ว อาจเป็นเหตุให้เกษตรกรในพื้นที่ต่งส่งน้ำอื่นๆ เรียกร้องขอความช่วยเหลือในลักษณะเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

หลักการสำคัญของโครงการที่ต้องการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่คาดการณ์ความแห้งแล้งในพื้นที่เกษตร ปี ๒๕๕๘ ตามแผนเตรียมการรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ที่ผ่าน ความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นพื้นที่แล้งซ้ำซาก จึงมีมติให้ดำเนินโครงการเฉพาะ ในพื้นที่แล้งซ้ำซาก จำนวน ๓,๐๕๒ ตำบล ใน ๕๘ จังหวัด

๕.๒ ประเภทและลักษณะโครงการ : ได้กำหนดเกณฑ์ให้การสนับสนุนโครงการของชุมชนใหม่ ให้ครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้ได้โครงการที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งได้กำหนดให้จ้างงานเกษตรกรที่มีรายได้น้อยเป็นอันดับแรก (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ข้อ ๕.๒)

๕.๓ เงื่อนไขการเบิกจ่ายเงิน : ได้จัดทำแนวปฏิบัติการรับและเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสำหรับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ภาคผนวก ๓)

๖. ค่าใช้จ่าย และแหล่งที่มา

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๓,๑๗๓,๙๐๒,๐๐๐ บาท จำแนกเป็น

๖.๑ งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมเกษตรของชุมชน ตำบลละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓,๐๕๒ ตำบล เป็นเงิน ๓,๐๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ ค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ เป็นเงิน ๑๒๑,๙๐๒,๐๐๐ บาท (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ภาคผนวก ๔)

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ อนุมัติให้ดำเนินโครงการสร้างรายได้และพัฒนากิจกรรมเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง

๗.๒ อนุมัติวงเงินงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการสร้างรายได้และพัฒนากิจกรรมเกษตรแก่ชุมชน เพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง จำนวน ๓,๑๗๓,๙๐๒,๐๐๐ บาท จากงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร ๐ ๒๙๔๐ ๖๐๒๖

โทรสาร ๐ ๒๙๗๙ ๓๗๒๗

E-mail : plan20@doae.go.th